# Pitkäaikaissairaus ja työ: yhteenveto neljän järjestön kyselystä (2025)

Allergia-, iho- ja astmaliiton, Psoriasisliiton, Reumaliiton ja Suolistosairaudet ry:n lokakuun kaksi ensimmäistä viikkoa auki olleeseen kyselyyn tuli 3 040 vastausta. Linkkiä kyselyyn levitettiin kussakin järjestössä omien viestintäkanavien kautta. Kysely oli avoin myös muille kuin järjestöjen jäsenille.

Vastaajista 14 % oli alle 40-vuotiaita, kun taas 39 % oli yli 60-vuotiaita. Vajaa 70 % oli joko kokopäivätöissä, yrittäjänä tai työtön. Vastaajia oli ympäri Suomen, eniten Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueilta sekä Helsingin kaupungista.

Vastaajien sairaudet painottuivat kyselyn tehneiden järjestöjen kohderyhmiin. Muu, mikä -vaihtoehdon oli valinnut kolmannes vastaajista. Vastaajista moni on monisairaita: keskimäärin jokaisella on kaksi eri pitkäaikaissairautta.

## Arvio omasta toimintakyvystä

Arvio oman sairauden heikentävästä vaikutuksesta omaan toimintakykyyn asteikolla 1–10 (ei heikennä lainkaan – heikentää erittäin paljon) vaihtelee, vaikka keskimäärin vaikutus koetaan suurena (ka. 5,9). Yleisimmät valitut vaihtoehdot olivat 7 ja 8. Joka kymmenes vastaaja ei koe sairaudella olevan suurta vaikutusta toimintakykyyn.

## Sairauden vaikutukset arkeen ja työelämään

Kysyttäessä asteikolla 1–5,6 (täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä, en osaa sanoa) mielipidettä arjen ja työelämän eri haasteista korostuu taloudellinen huoli. Kaksi kolmesta (66 %) vastaajista kokee **sairautensa kuormittaneen taloudellisesti**. Lisäksi runsas puolet (54 %) vastaajista kokee **menettäneensä ansiotuloja sairautensa vuoksi**.

Sairaus on **vaikuttanut tai rajoittanut ammatinvalintaa** vajaalla puolella (42 %) vastaajista. Viidennes (22 %) vastaajista oli joutunut **kouluttautumaan uudelleen** sairautensa vuoksi. Toisaalta tämä asia ei koskenut kahta kolmesta (60 %) vastaajista. **Työpaikan vaihto** sairauden vuoksi on sen sijaan ollut yleisempää. Joka neljäs (25 %) vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että on joutunut turvautumaan siihen. Alle puolet (46 %) vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. **Asenteellisuutta** työelämässä on kokenut vajaa kolmannes (29 %) vastaajista.

Tärkeää **tukea antavat läheiset**: kaksi kolmesta (66 %) kokee saavansa heiltä tukea ja ymmärrystä. **Normaalia elämää** kokee voivansa elää vajaa puolet (42 %) vastaajista, mutta toisaalta lähes sama määrä (39 %) on asiasta eri mieltä.

### Vapaa sana sairauden vaikutuksista työ- ja opiskelu-uraan

Vapaita palautteita tuli yhteensä 2 148. Niiden analyysi valmistuu myöhemmin.

ALLERGIA IHO ASTMA
PSORIASISLIITTO PSORIASISFÖRBUNDET
Reumaliitto
Suolisto-sairaudet ry